

1.4.2

(רשב"י הוה) 28a → (תפלת המנחה) 27a

1. לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי לא יבא להם בקהל ה' עד עולם: דברים כג, ד
 2. כי אמר בכח ידי עשיתי ובחכמתי כי נבנותי ואקיר גבולת עמים ועתודותיהם שושתי ואוריד פאביר יושבים: ישעיהו י, יג
 3. ואחרי כן אשיב את שבות בני עמון נאם ה': ירמיהו מט, ו
 4. ושבתתי את שבות עמי ישראל ובנו ערים נשמות וישבו ונטעו כרמים ושתו את יינם ועשו גנות ואכלו את פריהם: עמוס ט, יד

- I Continued analysis of משנה – זמן מנחה (dispute ר"י/רבנן)
- a Question: in the case of תפילת השחר, we ruled in accord with ר"י (עדויות); what about מנחה?
- i Answer: since some חכמים would say ערבית after פלג, others wait until night – either position is valid
- ii Story: רב was saying תפילה של שבת on ע"ש and ר' ירמיה בר אבא was saying תפילה behind him; when רב finished, he didn't walk in front of ר' ירמיה
- 1 3 implications:
- (a) ע"ש on ערבית של שבת: זמן תפילה
- (b) תלמיד may say תפילה directly in back of his רב
- (i) Challenge: ruling that a student may not say תפילה facing or in back of his רבי
1. And: anyone who does so, or greets his רבי (or returns a greeting) as a peer or who disagrees with his רבי's rulings – causes the שכנה to leave!
- (ii) Answer: ר' ירמיה בר אבא was a תלמיד of רב (proof: he spoke to רב in 2nd person, asking him if he was now avoiding מלאכה after saying תפילת ערבית של שבת "early")
1. Tangent: why would he avoid מלאכה? רבי said תפילת ערבית של שבת early and then went in to the sauna (violation of מרחץ גזירת)
- a. Answer: that happened before the גזירה had been enacted
- b. Challenge: ר' דימי בר ליואי allowed אבוי to smoke baskets after he had said ערבית
- c. Answer: that was due to a mistake (they thought שבת had begun, sky cleared...)
- i. Challenge: even if there is a mistaken beginning of שבת, we don't reverse it
- ii. Proof: once the clouds darkened and they said ערבית; when they cleared, חכמים ruled that they need not say תפילה again
- iii. Answer: that was a leniency due to אירחא דצבורא
- (c) תפילה לעבור: it is improper to walk in front of someone saying תפילה
- (i) Exception: if it is outside of ד"א, as per story with אמי and ר' אסי
- b Tangential questions: if someone says ערבית early, do they then say קידוש/הבדלה on a cup of wine?
- i שמואל: in each case, it is said
- II Continued analysis of משנה – מנחה – תפילת הערב אין לה קבע
- a Interpretation: cannot mean that he can say it all night; if so, wording should be כל הלילה
- i Rather: supports position of יהושע – ר' יהושע תפילת ערבית רשות – ר"ג (contra)
- ii Ruling:
- 1 חובה – ר"ג: אבוי
- 2 רשות – ר' יהושע: דבא
- b Story: student "stirred up trouble", asking ר' יהושע his opinion about this and then ר"ג – led to ouster of ר"ג which led to installation of ראב"ע, which led to "opening of בית מדרש and discussion of many issues, including reliability of current genealogies – (vv. 1-4)
- c Identify of student: רשב"י